Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Noddir gan **Lywodraeth Cymru**
Sponsored by **Welsh Government**

Adran 2: Fframwaith cymwyseddau ar gyfer eiriolwyr annibynnol gyda phlant a phobl ifanc yn trosglwyddo i rôl o:

- Eiriolwr Iechyd Meddwl Annibynnol cymwys
- Eiriolwr Galluedd Meddwl Annibynnol cymwys
- Eiriolwr Annibynnol cymwys gydag oedolion

Canlyniad dysgu 1. Defnyddio deddfwriaeth yn gysylltiedig ag eiriolaeth annibynnol i lywio ymarfer				
Rydych chi'n deall:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
1.1 Rôl a chyfrifoldebau penodol Eiriolwr Proffesiynol Annibynnol o dan: • Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 • Yr Ymagwedd Genedlaethol at Eiriolaeth Statudol • Y Fframwaith Safonau a Chanlyniadau Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc yng Nghymru • Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018	Darllen dan arweiniad Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

1.2 Y meini prawf cymhwyso ar gyfer cymorth eiriolaeth statudol	Darllen dan arweiniad Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
1.3 Gofynion awdurdodau lleol i sicrhau bod plant a phobl ifanc yn gallu elwa ar wasanaethau eirioli o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014	Darllen dan arweiniad Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
1.4 Ystyr 'cynnig rhagweithiol' eiriolaeth broffesiynol annibynnol fel y mae'n berthnasol i grwpiau penodol o blant a phobl ifanc yng Nghymru	Darllen dan arweiniad Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

1.5 Y prosesau asesu ac adolygu gofal a chymorth, a sut mae'r rhain yn perthyn i rôl eiriolwyr annibynnol	Darllen dan arweiniad Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
1.6 Prosesau diogelu a rôl eiriolwyr annibynnol o fewn y rhain	Darllen dan arweiniad Polisïau a gweithdrefnau sefydliadol Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
1.7 Prosesau yn gysylltiedig ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) a rôl eiriolwyr o fewn y rhain	Darllen dan arweiniad Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

Rydych chi'n gallu gweithio mewn ffyrdd sydd:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
1.8 Yn defnyddio'r Fframwaith Safonau a Chanlyniadau Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc yng Nghymru	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau[1] Adborth gan unigolion, cydweithwyr a gweithwyr proffesiynol eraill Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
1.9 Yn defnyddio Rhan 10 y Cod Ymarfer (eiriolaeth) i arwain ymarfer	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
1.10 Yn sefydlu pryd bydd gan blant a phobl ifanc hawl i: • gynnig rhagweithiol eiriolaeth • eiriolaeth statudol yn seiliedig ar faterion.	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

1. Gallai dogfennau gynnwys adroddiadau, gohebiaeth dros yr e-bost, cofnodion cyfarfodydd, ac ati. Rhaid cymryd gofal i sicrhau bod unrhyw beth sy'n cael ei rannu yn cael ei wneud yn unol â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data a chytundebau, polisïau a gweithdrefnau cyfrinachedd. Mae hyn yn berthnasol i'r fframwaith cyfan.

1.11 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i ddeall eu hawliau a'r prosesau y dylid eu dilyn ar gyfer gwneud penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

Canlyniad dysgu 2. Darparu gwybodaeth am gymorth eiriolaeth annibynnol ar gyfer plant a phobl ifanc				
Rydych chi'n deall:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
2.1 Sut i nodi'r math mwyaf priodol o gymorth eiriolaeth annibynnol ac esbonio'r gwasanaeth i blant a phobl ifanc mewn ffordd hygyrch	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
Rydych chi'n gallu gweithio mewn ffyrdd sydd:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
2.2 Yn nodi ac **yn darparu gwybodaeth** am y **mathau** o gymorth **eiriolaeth annibynnol** a allai fod yn briodol i blant, a phobl ifanc, eu hamgylchiadau, a'r sefyllfa benodol y mae angen eiriolaeth ar ei chyfer	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruch-wyliaeth neu gyda men-tor		

2.3 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i ddeall natur a pharamedrau'r berthynas eiriolaeth	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
2.4 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i nodi'r math o eiriolaeth annibynnol y maen nhw'n dymuno'i defnyddio	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
2.5 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i ddeall **rôl a chyfrifoldebau eiriolaeth annibynnol**	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

Ystod:
Darparu gwybodaeth: mewn iaith a fformat sy'n cael ei ffafrio
Mathau o eiriolaeth annibynnol: Eiriolaeth Broffesiynol Annibynnol, ffurfiol, anffurfiol, yn seiliedig ar faterion, heb gyfarwyddyd, eiriolaeth cymheiriaid
Rôl a chyfrifoldebau eiriolaeth annibynnol: cynrychioli safbwyntiau, dymuniadau a theimladau plant a phobl ifanc o gymharu â'u "lles", cyfrinachedd a'i gyfyngiadau, ymarfer wedi'i arwain gan bobl ifanc, darparu gwybodaeth am hawliau i gwyno am y gwasanaeth, gwahaniaethu oddi wrth rolau proffesiynol eraill

Canlyniad dysgu 3. Darparu cymorth a chynrychiolaeth eiriolaeth i blant a phobl ifanc sy’n cael eu cyfeirio ar gyfer eiriolaeth annibynnol				
Rydych chi’n gallu gweithio mewn ffyrdd sydd:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
3.1 Cynorthwyo plant a phobl ifanc i ddeall eu hawliau a’r prosesau y dylid eu dilyn ar gyfer penderfyniadau a/neu opsiynau gofal a chymorth	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
3.2 Cynorthwyo plant a phobl ifanc i archwilio eu safbwyntiau, eu dymuniadau a’u teimladau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

3.3 Cynorthwyo plant a phobl ifanc i archwilio effaith bosibl (cadarnhaol a negyddol) penderfyniadau a/neu opsiynau gofal a chymorth, a'u helpu i wneud dewisiadau gwybodus	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
3.4 Defnyddio ystod o ddulliau ac offer i gynorthwyo plant a phobl ifanc i ymgysylltu â phobl eraill sy'n cael eu cynnwys mewn penderfyniadau am eu bywydau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
3.5 Hyrwyddo safbwyntiau, dymuniadau a hawliau plant a phobl ifanc yn ystod y broses gwneud penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

3.6 Hyrwyddo parch ar gyfer, ac ymarfer, sy'n diwallu anghenion penodol plant a phobl ifanc	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
3.7 Cynorthwyo plant a phobl ifanc i godi pryderon a herio lle nad ydynt yn teimlo bod eu dymuniadau a'u ffafriaethau wedi cael eu hystyried yn y broses gwneud penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

Canlyniad dysgu 4. Cynorthwyo plant a phobl ifanc i gyflwyno eu safbwyntiau, eu dymuniadau a'u ffafriaethau mewn cyfarfodydd gwneud penderfyniadau				
Rydych chi'n gallu gweithio mewn ffyrdd sydd:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
4.1 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc a/neu ofalwyr i: • ddeall proses a rolau a chyfrifoldebau'r rhai sy'n cymryd rhan mewn cyfarfodydd gwneud penderfyniadau • nodi'r canlyniadau maen nhw eu heisiau o'r cyfarfod • nodi ac elwa ar wybodaeth a fydd yn eu helpu i gyflwyno eu safbwyntiau, eu dymuniadau a'u teimladau • nodi unrhyw arbenigedd neu offer arbenigol sydd ei angen i gyflwyno eu safbwyntiau, eu dymuniadau a'u teimladau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

4.2 Yn cytuno â rôl a chyfrifoldebau'r plant a'r bobl ifanc eu hunain i'w cynorthwyo i gynllunio, paratoi a chyflwyno eu safbwyntiau, eu dymuniadau a'u teimladau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
4.3 Yn cyflawni rôl gytûn i gynorthwyo plant a phobl ifanc i gynllunio, paratoi ar gyfer, a chyflwyno eu safbwyntiau, eu dymuniadau a'u teimladau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
4.4 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i herio'n adeiladol o fewn fforymau gwneud penderfyniadau, a delio ag unrhyw wrthdaro yn briodol	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

4.5 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i adolygu unrhyw benderfyniadau a chanlyniadau yn deillio o'r broses gwneud penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
4.6 Yn darparu ac yn trafod opsiynau, ac yn cytuno ar gamau gweithredu lle nad yw'r canlyniadau yn bodloni safbwyntiau, dymuniadau a ffafriaethau'r plentyn neu'r person ifanc	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
4.7 Yn gweithio gyda'r plentyn neu'r person ifanc i adolygu ei brofiad o gynrychioli ei hun yn gwneud penderfyniadau, a lle cytunir ar hyn, adrodd yn ôl am hyn i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

Canlyniad dysgu 5. Cyflwyno safbwyntiau, dymuniadau a theimladau plant a phobl ifanc mewn cyfarfodydd gwneud penderfyniadau lle nad ydynt yn gallu neu'n dymuno gwneud hynny eu hunain				
Rydych chi'n gallu gweithio mewn ffyrdd sydd:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
5.1 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i: • ddeall proses a rolau a chyfrifoldebau'r rhai sy'n cymryd rhan mewn cyfarfodydd gwneud penderfyniadau • yn nodi'r canlyniadau maen nhw eu heisiau • nodi'r dymuniadau a'r ffafriaethau maen nhw eisiau i chi eu cyflwyno a sut bydden nhw'n hoffi i chi gynrychioli'r rhain	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
5.2 Yn cael gwybodaeth, neu unrhyw wybodaeth a baratowyd ar gyfer y fforwm gwneud penderfyniadau lle byddwch chi'n cyflwyno safbwyntiau, dymuniadau a theimladau plant a phobl ifanc	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

5.3 Yn paratoi achos sy'n cynrychioli safbwyntiau, dymuniadau a ffafriaethau, ac yn cynnwys y plentyn neu'r person ifanc o fewn y broses hon		Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
5.4 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i ddeall yr achos a baratowyd i sicrhau bod eu dymuniadau a'u ffafriaethau wedi cael eu cynrychioli'n glir	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
5.5 Yn cyflawni rôl gytûn wrth gynrychioli safbwyntiau, dymuniadau a theimladau plant a phobl ifanc	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

5.6 Yn **darparu gwybodaeth** am, ac yn cynorthwyo, plant a phobl ifanc i ddeall y canlyniadau o'r cyfarfod gwneud penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
5.7 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i adolygu penderfyniadau a chanlyniadau o'r broses gwneud penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor			
5.8 Yn cyflwyno opsiynau ac yn trafod a chytuno ar gamau gweithredu lle nad yw'r canlyniadau yn bodloni dymuniadau a ffafriaethau plant a phobl ifanc	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
Ystod: **Darparu gwybodaeth:** mewn iaith a fformat sy'n cael ei ffafrio				

Canlyniad dysgu 6. Cynorthwyo plant a phobl ifanc i ddefnyddio prosesau anffurfiol a/neu ffurfiol i herio penderfyniadau				
Rydych chi'n deall:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
6.1 Prosesau anffurfiol a ffurfiol y gellir eu defnyddio i herio penderfyniadau	Darllen dan arweiniad Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
Rydych chi'n gallu gweithio mewn ffyrdd sydd:				
Meini prawf	**Camau gweithredu awgrymedig**	**Ffynonellau tystiolaeth awgrymedig**	**Nodiadau**	**Dyddiad a blaenlythrennau**
6.2 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i archwilio manteision ac anfanteision defnyddio prosesau anffurfiol a/neu ffurfiol i herio penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

6.3 Yn cynorthwyo plant a phobl ifanc i ddefnyddio prosesau anffurfiol a/neu ffurfiol i herio penderfyniadau	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		
6.4 Yn adolygu canlyniad y camau a gymerwyd, ac os bydd y broblem yn parhau i fod heb ei datrys, archwilio a chytuno ar unrhyw gamau pellach posibl y gellir eu cymryd	Cysgodi swydd Cymorth gan fentor	Dogfennau Myfyrio ar ymarfer Trafodaeth dan oruchwyliaeth neu gyda mentor		

Rwy'n cadarnhau bod ....wedi dangos ei fod/bod wedi cyflawni'r canlyniadau gwybodaeth a'r canlyniadau dysgu ymarferol a amlinellir yn y fframwaith cymhwysedd hwn

Llofnodwyd: (rheolwr)..

Llofnodwyd: (eiriolwr annibynnol) ....